

Strašnicko – malešická procházka

Strašnice, pro Pražáky běžná městská čtvrť, pro návštěvníky nebo turisty trochu záhada. Ano, my domácí o tom nepřemýšlíme, ale host se ptá: Bude tam bezpečno? Turistická parta z jedničky, která sem přišla dnes na procházku, má ale pro strach uděláno. Vždyť minulý týden jsme byli u rybníka mnohem nebezpečnějšího, byl to Vrah a nebáli jsme se, Strašnice snad přežijeme také.

Strašnice jsou Prahou již hodně dlouho, přesněji 103 let. Z velké části zemědělská obec, mohla v roce 1922 Praze nabídnout polnosti, vinice a volné pozemky k rozšíření města východním směrem. Po Královských Vinohradech, kde pomalu končila výstavba, se stavební ruch vyhnul všem hřbitovům a překlopil se sem do Strašnic. Rostly nájemní domy a na vybraných místech vilová zástavba. Jedním takovým místem je strašnický vrch **Třebešín**, začátek naší dnešní procházky. Třebešín je i název zastávky autobusu, který sem tu naši turistickou partu dopoledne přivezl.

Třebešínský vrch, zvláště jeho jižní část, byla začátkem 20. století zajímavým místem pro vilovou výstavbu. Zájem měli podnikatelé, umělci a zkrátka ti, co na to měli. Větší část severního svahu zůstávala dlouho nevyužita. To se změnilo během posledních několika let. A nebylo to žádné troškaření, mohutná moderní zástavba mířící k nebi. New York to sice není, zato je vše zasazené do zajímavé parkové úpravy. Moderní stavby začínají již u autobusu, ze kterého jsme vystoupili. Tak si je cestou trochu prohlédneme a můžeme i porovnávat. **Naši cestu městem nafotily Hana s Lýdií.**

Prošli jsme moderní zástavbou a pomalu vystoupali na vrchol Třebešína. Tvoří jej převážně místa pro sport, mateřské školky a menší parky. Ty mívají jména významných osobností se vztahem k Praze nebo přímo k místu, kde park leží. V jednom takovém parku jsme se teď zastavili.

Je to park Jiřího Karna, českého básníka, esperantisty, autora dvaceti básnických sbírek. Některé z nich byly napsány i v esperantu. Básník, vlastním jménem Ladislav Podmele, zemřel v Praze v roce 2000 ve věku 79 let.

Třebešín je nejen vrchem básníků, ale je také nejvyšším místem Strašnic. Nejvyšší místo si zaslouží něco užitečného, dnes stavíme rozhledny, v roce 1925 město rozhodlo o stavbě **rozhlasového vysílače**. Dva stožáry kopec nastavily ještě o 40 metrů, mezi nimi byla natažena šedesátimetrová anténa. Signál vysílače měl dosah po celém území Čech. Strategickou roli vysílače plnil v době **Pražského povstání**, kdy ve dnech 5. až 9. května vysílal zprávy, kterými byly řízeny povstalecké armády v hlavním městě. O vysílači byly svedeny s okupanty tvrdé boje. Na památku je tady umístěna pamětní deska vysílače.

Parkem jsme došli ke křížení ulic Na Třebešíně a Slunečná. Již při minulých vycházkách jsme si řekli, že tenhle kopec lákal k bydlení mnoho zajímavých lidí. V každé zdejší ulici narazíte na stavby s minulostí. Slunečná není výjimkou. Jsou tady, vlastně téměř na rohu, hned dvě a každá dokonale jiná. Ta hned před námi je široko daleko jediná vilová dřevostavba. Vlastnila ji Marie Kautská Baumruková, majitelka továrny na cukrovinky ve Vršovicích. Ve vile s ní žil Otakar Hauptman, ten zase vlastnil výrobu polévkových přípravků a byl zástupcem firmy Morgan – Monotrace, výrobce kapotovaných motorek. Vila je dnes stále v dobrém stavu, ale v jejích dobách byla mnohem barevnější.

Téměř naproti si tady **ve Slunečné** v roce 1971 pořídil dům ve stylu amerických bungalovů nikdo menší než náš „Zlatý slavík“ **Karel Gott**. **Nenápadný bungalov do písmene L byl ve skutečnosti velmi drahá stavba. Interiér byl navržen v kombinaci sklo, kámen, dřevo.** Stavbu mu projektoval architekt a bývalý olympionik **Jiří Siegel**. Milovaný „Kája“ tady moc dlouho nevydržel, asi po třech letech se stěhoval do vily v Jevanech aby za nedlouho natrvalo zakotvil **na Bertramce**.

Mistr si na stavbu domu nevybral jen tak někoho. **Jiří Siegel** skončil v roce **1948 na olympijských hrách v Londýně** se svým basketbalovým družstvem **na pátém místě**. Sportu zasvětil i svůj život architekta. Navrhl sportovní halu na pražské Folimance, stavbu Horské služby v Krkonoších, sportovní areál Zadov na Šumavě nebo sportovní halu ve Znojmě a hotel Poustevník v Peci pod Sněžkou.

Pohled na bývalý Gottův bungalov je možný jedině přes plot

Slunečnou pokračujeme severním směrem. Na jejím konci se nedá přehlédnout mohutná budova postavená po roce 2000. Je to **Senior komplex Třebešín**. Ve skutečnosti jsou to komplexy dva, domov pro seniory a domov se zvláštním režimem. Snad se tady seniorům žije dobře, čerstvý vzduch a klid jim tady rozhodně nechybí.

Spojovací uličkou pro chodce se dostáváme na bývalou vyšlapanou pěšinku s divokou skládkou a náletovou zelení. Kdysi to tady bylo jenom pro odvážné. Dnes je to parádní chodníček, z jedné strany dřevěná budova mateřské školky, z druhé strany malý parčík.

Nikdo by neřekl, že tak krásný park býval bezdomoveckou osadou. Osadě se říkalo „**Dýmová hora**“. Stálý kouř stoupal nad dýmovou horou. Opalovaly se zde izolace z kabelů před odevzdáním do sběru. Zastavili jsme se u památníku této bezdomovecké osady.

Hrubě otesaný kámen připomíná bývalou osadu Dýmová hora, kterou obývali lidé bez domova. Památník z roku 2019 vytvořil umělec Epos 257 společně s jedním z obyvatel osady Marcellem, vyučeným kameníkem.

Další naše zastavení je v areálu **Velodromu Třebešín**. Historická klopená cyklistická dráha vznikla na Třebešíně v roce 1941 z fotbalového hřiště. Po několika přestavbách je dnes považována za nejrychlejší dráhu pro dráhové cyklisty v ČR. Areál měl otevřený vjezd pro auta, tak jsme vešli, nikdo nic nenamítal.

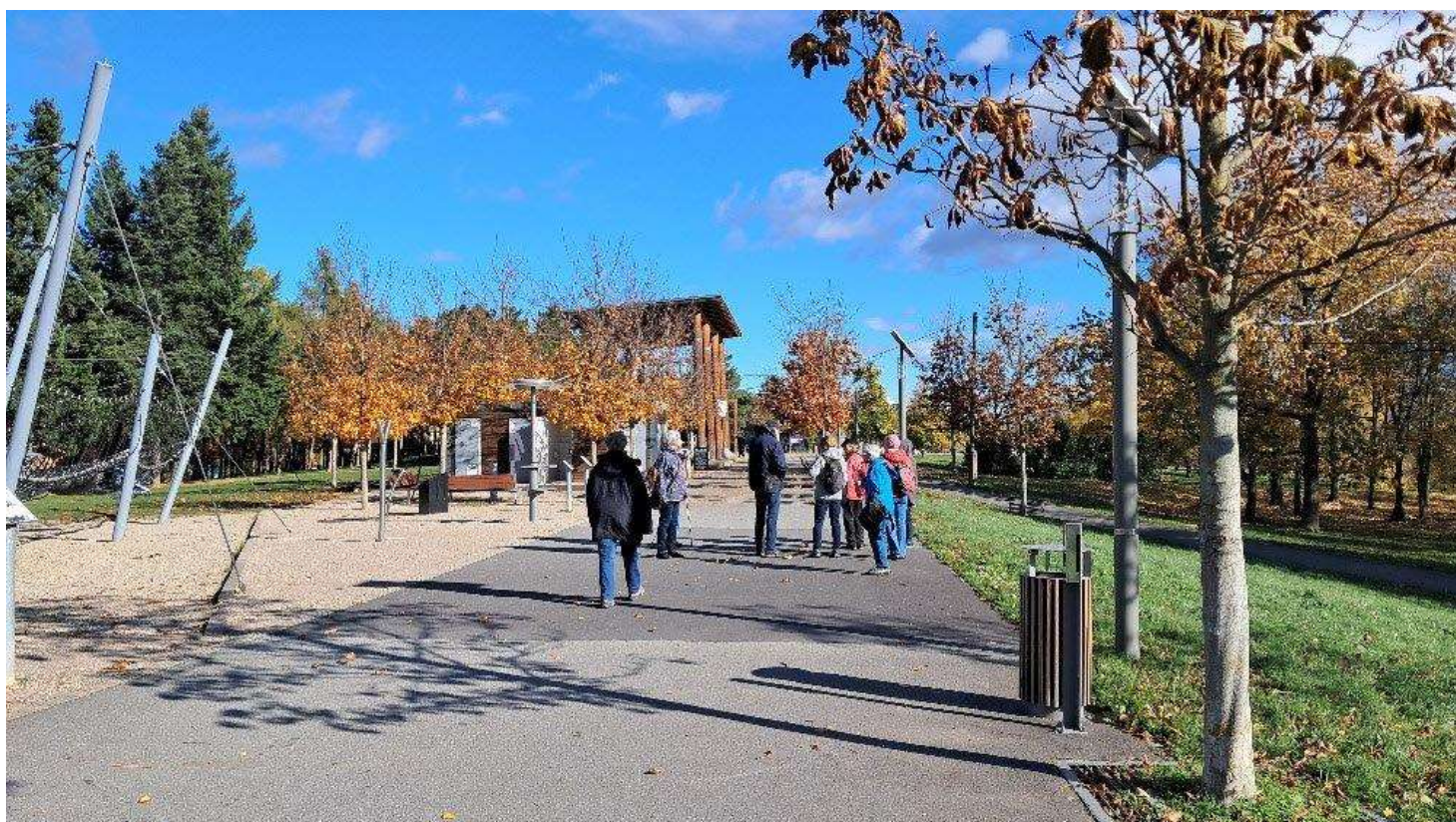
V areálu sídlí a také jej spravuje, tělovýchovná jednota Kovo. Mají tady moc pěkně zpracovanou celou historii, hlavně období, kdy dráhová cyklistika byla parádní disciplínou našeho státu. Sbírali jsme tehdy i olympijské medaile.

Úplně jiná disciplína nás čeká po chvíli chůze na vrcholu, nyní již malešického Třebešína.

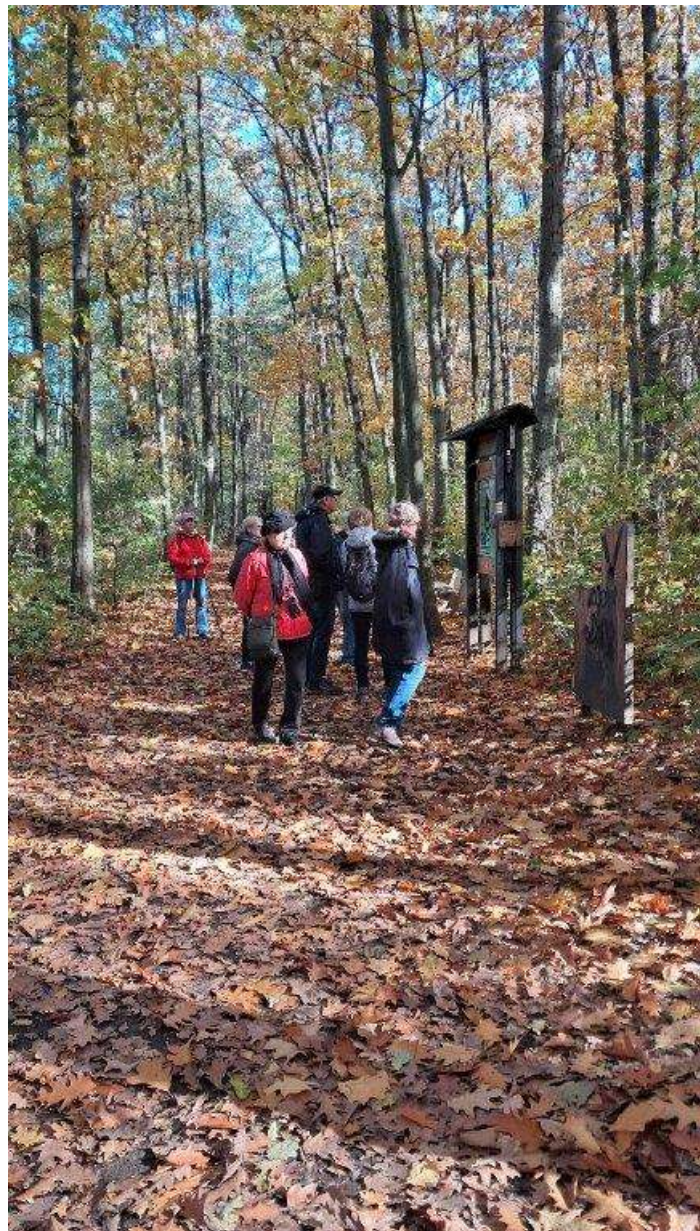
Od cyklistického sportu ke gastronomii. Jsme před **Střední školou gastronomie**. Vyučují tady zajímavé obory jako kuchař, číšník, servírka, cukrář, včetně těch nástavbových, třeba podnikání. Pořádají také Dny otevřených dveří, jejich součástí jsou kuchařské nebo cukrářské soutěže.

Od kuchařů a cukrářů je to pár desítek metrů do **Malešického parku**. Je to 8,5 hektaru parku, založeného již v roce 1968. Zásadní rekonstrukcí a modernizací prošel až v roce 2013. Díky penězům z EU se jedná o jeden z nejpeknějších a také nejvyužívanějších parků. Vodní a herní prvky, dráha pro bruslaře, dětská hřiště, lavičky, občerstvení, toalety, zkrátka vše co v moderním parku má být. Jdeme po vrcholu, na chvíli jsme se zastavili na rozhledu a u občerstvení.

Malešický park leží na jižním svahu a prochází jím i několik turistických tras. Jednu z nich teď využijeme, míří na protilehlý svah, svažující se k Žižkovu. Leží tam, pro procházky velice populární, **Malešický lesík**. Je to smíšený les s převahou borovice a dubu. Vysazen byl v polovině šedesátých let, během výstavby sídlišť Malešice a Jarov. Lesem vede **Naučná stezka svatého Josefa** a žlutě značené turistické trasy. Ty nás dovedou nádherně zbarveným lesem kolem městských zahrádek až do závěrečného místa naší procházky, na zelené náměstíčko se zastávkou Rektorská.

Jsme na koci naší strašnicko - malešické procházky, na malém náměstí se stanicí Rektorská. Říká se tu **U kapličky**. Výklenkovou kapli tady nechala zřídit univerzita Karlo – Ferdinandova na paměť bitvy U Štěrbohol v roce 1757. V této nejkrutější bitvě 18. století zahynulo v ten jediný den 26 tisíc rakouských a pruských vojáků. Pečlivě opravená kaplička s freskou ve výklenku je významnou kulturní památkou.

Proti výklenkové kapličce je **Milíčova modlitebna** Českobratrské církve evangelické. Byla postavena v polovině 20. století podle návrhu **architekta Bohumila Bareše**. Ten navrhl třeba Sborový dům v Ratiboři nebo dřevěný kostel v Rožnově pod Radhoštěm. Malešická modlitebna je nyní uzavřena a rekonstruována podle návrhu **arch. Davida Vávry**.

To bylo poslední zastavení naší strašnicko – malešické, barevné, podzimní procházky

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi kronika Mirek

Fotografovaly Lýdie Stoupová a Hana Mašková

